

Celler Cooperatiu de Gandesa

Denominació:
Celler Cooperatiu de Gandesa

Paratge:
**Marge esquerre de la carretera
N-420 de Móra d'Ebre
a Alcanyís**

Terme municipal:
Gandesa

Comarca:
la Terra Alta

Dies i horaris de visita:
**dies feiners: matí de 9 a 13 h.
tarda de 16 a 20 h.**

Estil:
Modernisme tardà (1919)

Arquitecte:
**Cèsar Martinell i Brunet
(Valls, 1888 - Barcelona, 1973)**

El Celler Cooperatiu de Gandesa va ser bastit l'any 1919 per encàrrec del Sindicat Cooperatiu Agrícola de Gandesa sobre un solar amb forma de triangle agut, no edificat en la seva part més punxaguda. L'emplaçament es troba situat a l'enforcadura de la carretera de Móra d'Ebre a Alcanyís i un carrer incipient que el separa d'un altre edifici també propietat de la dita Cooperativa. L'edifici, precisament, queda alineat per la seva façana principal o d'accés amb el carrer interior.

L'immoble es compon estructuralment de tres cossos juxtaposats i tres cossos afegits dels quals només se'n construí un (el moll de descàrrega del raïm) i parcialment un altre (el cos d'oficines).

El primer cos, que Cèsar Martinell i Brunet anomenà «Sala de Màquines», és de menor altura i estava destinat a les premses avui en desús. En aquest cos, la directriu de l'única nau és travessada respecte a la major dimensió de la planta, i està coberta amb set voltes tòriques de tres gruixos de rajola sobre arcs de maó.

El segon cos, que és el de major alçada, corre en sentit perpendicular

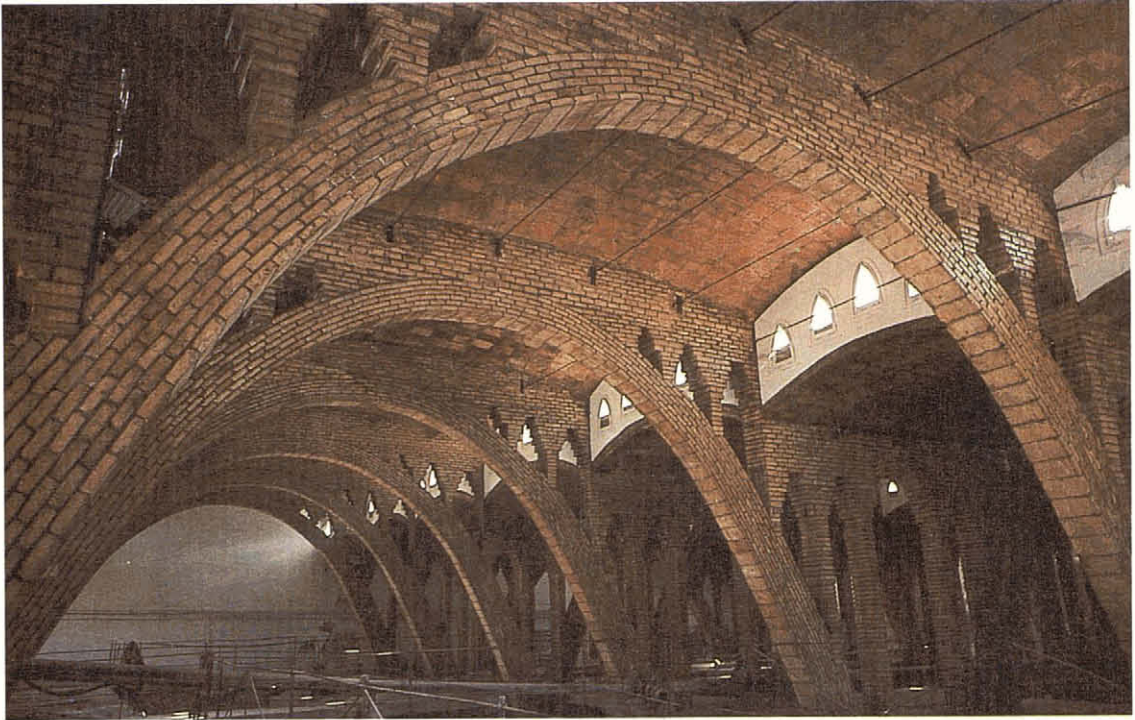
a l'anterior, és d'una sola nau adossada a la façana de ponent (la del moll de descàrrega del raïm) i està cobert amb el mateix sistema constructiu que l'anteriorment descrit. Interiorment, està dividit en part per dos sostres intermedis estintolats sobre una estructura pròpia de formigó armat.

El tercer cos, que és el que té una superfície més gran, té la directriu principal paral·lela a la de l'anterior i està dividit en tres naus paral·leles amb dos passadissos intercalats. Es cobreix amb set voltes inflades o tòriques sobre arcs parabòlics de maó que estintolen els terços amb petites arcuacions d'obra de totxo, de gran esbeltesa i finor; així mateix com els passadissos on l'estructura és pura filigrana resistent que descansa sobre un sostre incomplet a nivell de les boques superiors dels cups.

Les façanes són d'obra vista a l'embocadura de les obertures. Els panys correguts són d'obra arrebossada, i existeix un sòcol i elements puntuals de pedra natural. El subsòl és, funcionalment parlant, tant o més important que la part vista, ja que allotja els cups enterrats. Finalment, és important constatar que el rètol ceràmic dis-

senyat per Xavier Nogués i situat al xamfrà corbat septentrional va desaparèixer durant la Guerra Civil i actualment només hi és pintat.

El Celler Cooperatiu de Gandesa va ser una de les primeres edificacions agrícoles realitzades per l'arquitecte Cèsar Martinell i Brunet. Per les seves característiques, pot ser considerat com una de les millors peces del conjunt de més de trenta obres agràries que l'esmentat arquitecte projectà i dirigí en el breu període que va de l'any 1918 al 1921. L'atreuiment i elegància estructural dels arcs parabòlics edificats sobre increïbles i esbelta pilars de totxo en les naus recorden en algun punt l'arquitectura pròpia dels nassarites establerts a Granada.

CELLER DE LA COOPERATIVA
AGRÍCOLA DE GANDESA

